

مقایسه‌ی هوش هیجانی دانشجویان استعداد درخشناد و غیراستعداد درخشناد دانشگاه علوم پزشکی گلستان سال ۱۳۹۳

زهره صفرنژاد^۱، دکتر لیلا جویباری^۲، دکتر اکرم ثناگو^۳، دکتر محمد علی وکیلی^۴

jouybari@goums.ac.ir

نویسنده‌ی مسؤول: گرگان، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش

دریافت: ۹۳/۱۲/۲۲ پذیرش: ۹۴/۷/۲۶

چکیده

زمینه و هدف: «هوش هیجانی» دیگاه جدیابی را درباره پیش‌بینی عوامل مؤثر بر موقعيت افراد در جامعه فراهم می‌سازد. «هوش عمومی» در بیهوده شرایط، تنها عامل ۲۰ درصد از موقعيت‌های زندگی است. ۱۰ درصد موقعيت‌ها به عوامل دیگر از جمله هوش هیجانی وابسته است. در نظام آموزشی ما، این مشکل وجود دارد که بر هوش شناختی تأکید و هوش هیجانی که بی‌اندازه در سرنوشت افراد اهمیت دارند، نادیده گرفته می‌شود. لذا این مطالعه به مقایسه‌ی هوش هیجانی دانشجویان استعداد درخشناد و غیراستعداد درخشناد می‌پردازد.

روش بررسی: پژوهش مقطعی مقایسه‌ای با رویکرد تحلیلی دوگرهی بوده و بر روی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۳ انجام شد. نمونه‌گیری تبرکیبی بوده که ۱۵۲ دانشجو (۴۱ دانشجوی استعداد درخشناد و ۱۱۱ دانشجوی غیراستعداد درخشناد) وارد مطالعه شدند. این از جمع آوری اطلاعات شامل پرسشنامه ۱۳۳ سوالی هوش هیجانی هنگاریابی شاه باران و مشخصات دموگرافیک و تحصیلی دانشجویان بوده، جهت تعزیز و تحلیل داده‌ها از آزمون Kruskal Wallis و آزمون ناپارامتری Ttest استفاده گردید.

یافته‌ها: بیانگر آنست که میانگین هوش هیجانی دانشجویان استعداد درخشناد درخشناد ۹۸/۴۱ بوده و آزمون مقایسه Ttest نشان داد هوش هیجانی این دوگروه در سطح احتمال ۵٪ ($P=0/85$) تفاوت معنی دار ندارد. در مولفه خودشکوفایی تفاوت معنی دار بین دانشجویان استعداد درخشناد و غیراستعداد درخشناد دیده شد ($P=0/004$). تحصیلات پدر ($P=0/046$) و رشته‌ی تحصیلی ($P=0/039$) بر هوش هیجانی دانشجویان استعداد درخشناد تفاوت معنی دار داشته و نیز در اثر تحصیلات پدر ($P=0/034$) و تحصیلات مادر ($P=0/034$) بر هوش هیجانی دانشجویان غیراستعداد درخشناد تفاوت معنی دار دیده شد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد بین هوش هیجانی دانشجویان استعداد درخشناد و غیراستعداد درخشناد تفاوت معنی دار وجود نداشته، لذا می‌توان گفت صرف استعداد درخشناد بودن به معنی برخورداری بالاتر از توانایی‌های دیگر از جمله هوش هیجانی نمی‌باشد. با توجه به اهمیت هوش هیجانی پیشنهاد می‌گردد در معیارهای شناسایی دانشجویان استعداد درخشناد فقط به معیارهای هوش عمومی اکتفا نگردد و معیارهای مرتبط به هوش هیجانی که بیش از ۱۰ درصد از موقعيت فرد در جامعه را شامل می‌شود، در نظر گرفته شود و ضروری است مسوولان آموزشی به هوش هیجانی در کنار هوش عمومی توجه نمایند.

وازگان کلیدی: هوش هیجانی، استعداد درخشناد، دانشجو، شناخت

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران

۲- دکترای تخصصی آموزش پرستاری، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، گرگان، ایران

۳- دکترای تخصصی روانشناسی بالینی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ایران، تهران، ایران

۴- آموزش پرستاری، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان، مرکز تحقیقات پرستاری، گرگان، ایران

۵- دکترای تخصصی آمار زیستی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران

مقدمه

وجود دارد که ناشی از عقیده مطلق یا نسبی بودن استعداد است. مدل های جدید بر نسبی بودن استعداد تاکید دارند (۸). انتخاب فرد مستعد با نوع برنامه آموزشی که برای او طراحی می شود نیز مرتبط است. برای مثال تعریفی که بر اساس خلاقیت باشد، دانشجویان خلاق را بر می گزینند و آنها را به سمت خلاقیت پیشتر هدایت می کند (۹). پیشتر کسانی که در حیطه استعداد درخشان کار کرده اند به این نتیجه رسیده اند که داشتن توانایی به تنها ی ی جهت پیش بینی موفقیت در برنامه های خلاقانه کافی نیست. عواملی دیگر مانند انگیزه، شخصیت، مداومت و تمرکز بمیزان زیادی در تولید محصول خلاقانه مؤثر است (۱۰). از دهه ۸۰ میلادی نیز شناسایی افراد مستعد از تست های هوش و نمرات درسی به سمت روش های متنوع تر شناسایی تغییر کرده است.

سیدنی مارلن رئیس کمیسیون آموزش آمریکا در گزارش خود به کنگره در سال ۱۹۷۲ می نویسد: "افراد با استعدادهای درخشان، کسانی هستند که به علت توانایی های برجسته شان دارای قابلیت عملکرد بالا می باشند. این افراد نیاز به برنامه های آموزشی و خدمات متمایزدارند تا بتوانند دینشان را به خود و جامعه ادا کنند" (۱۱).

از طرفی در تعیین سهم عوامل مربوط به موفقیت تحصیلی تنها درصدیه IQ اختصاص یافته است که این میزان برای دانشجویانی که در مقاطع بالای تحصیلی قرار داشته ورثته تحصیلی خوبی نیزدارند، حتی به مقادیر پائین تری نیز کاهش می یابد. پس نقش عوامل انگیزشی، هیجانی و بین فردی در پیشرفت تحصیلی در این گروه از دانشجویان که همگی از هوش عملکردی بالایی برخوردارند بسیار مهم خواهد بود (۱۲). از طرفی در حال حاضر درکشور از معیار نمره کنکور یا معدل، جهت شناسایی افراد بعنوان استعداد درخشان (دارای IQ بالا) استفاده می شود.

البته در مورد اینکه بتوان هوش هیجانی را آموزش داد یا خیر، اختلاف نظرهای فراوانی وجود دارد،

هوش هیجانی مجموعه ای از ظرفیت ها، قابلیت هاو مهارت های غیرشناختی است که توانایی های فرد را در برخورد موفقیت آمیز با مقتضیات و فشارهای محیطی افزایش می دهد (۱) و به عنوان نوعی توانایی عبارت است از ظرفیت ادراک، ابراز، شناخت، کاربرد و اداره هیجان های خود و دیگران (۲).

ویژگی های این هوش عبارتند از شناخت احساسات خویشتن، استفاده برای تصمیم های مناسب در زندگی، توانایی اداره ای مطلوب خلق و خوی، وضع روانی و کنترل تکانش ها، ایجاد امید و انگیزه به هنگام شکست ناشی از دست نیافتند به هدف (۳).

هوش هیجانی مفهوم وسیعی است که با سایر مفاهیم و ابعاد زندگی ارتباط آشکار دارد. بخشی از این اثر و ارتباط در نتایج محققان آمده است از آن جمله سارنی (۱۹۹۸)، گزارش نمود افرادی که هوش هیجانی بالاتری دارند از شادابی، نشاط، سرزندگی، استقلال و عملکرد بهتر در کارها برخوردارند. این افراد نسبت به زندگی خوش بین تر، در برابر استرس مقاوم تر و از پیشرفت و موفقیت های بیشتر در زندگی برخوردار بوده اند (۴). از نظر مایر و کوب (۲۰۰۰)، افراد با هوش هیجانی بالا دارای شخصیت مبتکر هستند، از چیره شدن بر مشکلات لذت می برند، موقعیت ها را به چالش می خوانند، معطوف به هدف عمل کرده و در انجام تکالیف راسخند (۵). طبق شواهد پژوهشی اخیر، سانچر ریویز، ماورولی و پویلیس (۲۰۱۳) نشان دادنکه هوش هیجانی می تواند عملکرد تحصیلی، توانایی های شناختی بالا و ویژگی های شخصیتی باثبتات را پیش بینی کند (۶). جعفری و احمد زاده (۱۳۹۳) دریافتند بین هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد (۷).

از طرفی شناسایی افراد دارای استعداد بالقوه همیشه از جمله مسائل مورد اختلاف بوده است. دلایل زیادی در این مورد

سیاستگذاران در امر آموزش آگاهانه تردر این حیطه خاص گام بردارند.

روش بورسی

این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی با رویکرد تحلیلی دو گروهیبود که در دانشگاه علوم پزشکی گلستان در ۱۳۹۳ انجام گردید.

جامعه پژوهش را دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تشکیل می‌دادند.

با توجه به مطالعه ظهیرالدین و همکاران (۱۶) و برآوردمیانگین و انحراف معیار $3/2 \pm 21$ نمره هوش هیجانی دردانشجویان پزشکی و انتظار حداقل ۱۲ واحد با دانشجویان استعداد درخشان از هر گروه ۴۹ نفر برآورد گردید. در این مطالعه برای دقت بیشتر تمامی دانشجویان استعداد درخشان و سه برابر آن دانشجوی غیراستعداد درخشان در نظر گرفته شد.

نمونه‌های پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان درسال تحصیلی ۱۳۹۳ که با روش نمونه گیری ترکیبی انتخاب شدند.

کل دانشجویان استعداد درخشان و در دسترس بعنوان مورد(سرشماری) و سه برابر آن یعنی سه دانشجوی از همان رشته وهمان جنس بصورت تصادفی تعیین و مورد بررسی قرار گرفتند.

معیار ورود به مطالعه: کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان که در زمان مطالعه در دانشگاه علوم پزشکی گلستان مشغول به تحصیل و دارای شماره دانشجویی بوده اند گروه شاهد دانشجویان غیر استعداد درخشان و گروه مورد دانشجویان استعداد درخشان تشکیل می‌داد. ابزار جمع آوری داده‌ها: پرسشنامه‌ای که بخش نخست آن مشخصات دموگرافیک و تحصیلی دانشجویان (سن، جنسیت، قومیت، ترم، رشته، مقطع تحصیلی) و بخش دوم آن شامل سوالات

رابرت (۲۰۰۳)، مطالعه‌ای با عنوان «نقش هوش هیجانی در پیشرفت تحصیلی دانشجویان سال اول دانشگاه» (۷۶۰ = ۱۱) انجام داد. نتایج نشان داد، بین مهارت‌های هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی ارتباط معنادار وجود دارد (۱۳).

واتوزسکی و آلساما (۲۰۰۴)، در پژوهشی بر روی ۳۹ نوجوان تیز هوش از طریق تحلیل رگرسیون دریافتند؛ هوش هیجانی نقش معناداری در موفقیت تحصیلی و اجتماعی ندارد (۱۴). باران، ۱۵ اشخاص هیجانی؛ تأمل، جسارت، خودآگاهی هیجانی، همدلی، انعطاف پذیری، شادمانی، کنترل تکانه، استقلال، روابط بین فردی، خوش بینی، توانایی حل مساله، واقعیت آزمائی، خود شکوفایی، خودحرمتی، مسئولیت اجتماعی و فشار روانی، رادر ارتباط با موفقیت شغلی معرفی نموده است (۱۵).

با توجه به گسترده و متنوع بودن و اهمیت تاثیر هوشی هیجانی در ابعاد مختلف زندگی تحصیلی، شغلی، خانوادگی و... مطالعه هوش هیجانی در ارتباط با افراد در موقعیت‌های مختلف ضروری بوده خصوصاً دردانشجویان که در سطوح افراد تحصیلکرده و با سطح فرهنگی اجتماعی بالاتر قرار دارند و با رسالت مهمی که در رابطه درسی و پیشرفت‌های علمی دارند. در نظام آموزشی ما، این مشکل وجود دارد که تنها بر توانایی تحصیلی تأکید و هوش هیجانی که بی‌اندازه در سرنوشت افراد اهمیت دارند، نادیده گرفته می‌شود. در صورتیکه افراد تاثیرگذار در جامعه کسانی خواهند بود که دارای هوش هیجانی بالا می‌باشند.

در این راستا مطالعه‌ی حاضر جهت کمک به آموزش و برنامه ریزی در خصوص توسعه مهارت بکارگیری هوش هیجانی در دانشجویان و ارتقاء سیستم آموزش علوم پزشکی از طریق ارایه اطلاعات در زمینه هوش هیجانی در دانشجویان پزشکی صورت پذیرفته است.

امید است نتایج مطالعه بتواند باز خورد مطلوبی به مدیران و تصمیم‌گیرندگان با توجه به اهمیت موضوع بدهد تا

می‌گردید. نمره‌ی کل هر مقیاس برابر با مجموع نمرات هر یک از سؤالات آن مقیاس و نمره کل آزمون برابر با مجموع نمرات ۱۵ مقیاس می‌باشد. کسب امتیاز بیشتر در این آزمون، نشانگر موفقیت بیشتر فرد در مقیاس مورد نظر یا در کل آزمون و بر عکس می‌باشد. مثلاً کسب امتیاز بالاتر در مقیاس خود ابرازی، نشان دهنده خود ابرازی بیشتر در فرد است.

روایی و پایایی ابزار گردآوری داده‌ها : پرسشنامه باران، جامع ترین آزمون خود گزارشی در زمینه هوش هیجانی است(۷) که در ۶ کشور اجرا و هنجاریابی شده است. در پژوهش رستمی (۱۳۸۳) پایایی آزمون با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمده است. این ابزار به کرات در گروه‌های مختلف از قبیل دانشجو و دانش آموز در مطالعات داخلی به کار گرفته شده است (۱۷). همچنین پایایی و روایی پرسشنامه هوش هیجانی باران توسط دهشیری با استفاده از روش بازآزمایی و تحلیل عاملی اکتشافی تایید شده است (۱۸). روش جمع اوری داده‌ها : جهت انجام کار بعد از تصویب طرح با استفاده از معرفینامه از دانشگاه و معاونت تحقیقات فناوری دانشگاه، با کسب اجازه از ریاست دانشکده‌ها با هماهنگی مسوولان آموزش دانشکده، با استفاده از لیست دانشجویان استعداد درخشان که از دفتر استعداد درخشان دانشگاه با توجه به این نامه تسهیلات آموزشی و رفاهی ویژه استعدادهای درخشان مشخص شده اند (آین نامه دارای ۱۱ بند از جمله برگزیدگان آزمون سراسری گروه آزمایشی علوم تجربی با کسب رتبه کشوری مساوی و کمتر از ۵۰۰، رتبه های برتر پذیرفته شدگان در آزمون‌های ورودی دوره‌های تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد، Ph.D و....) و لیست دانشجویی جهت دانشجویان غیراستعداد درخشان که از آموزش دانشگاه گرفته شد، پرسشنامه در اختیار دانشجویان قرار گرفت و پس از پاسخ گویی، پرسشنامه‌ها جمع آوری شد.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

نحوه‌ی نمره گذاری

از آنجا که گزینه‌ها بر روی یک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت تنظیم شده‌اند نمره گذاری از ۵ به یک (کاملا موافق) و کاملا مخالف(۱) و در بعضی سوالات با محتوای منفی یا معکوس-که در جدول شماره ۶ با علامت × مشخص شده‌اند- از یک به ۵ (کاملا موافق ۱ و کاملا مخالف ۵) انجام

استقلال، همدى، روابط بين فردی، مسؤولیت پذیری اجتماعی ، حل مساله، واقعیت آزمایی، انعطاف پذیری، تحمل استرس، کنترل تکانه، شادکامی، خوش بینی نیز تفاوت معنی دار مشاهده نشد و در مولفه خود شکوفایی تفاوت معنی دار بین دانشجویان استعداد درخشان و غیر استعداد درخشان دیده شد ($P=0.004$).

یافته های دموگرافیک نشان داد که در جمعیت مورد مطالعه گروه سنی زیر ۲۵ سال در دانشجویان استعداد درخشان ۷۶/۶ با ۸۱/۵ درصد دردانشجویان غیر استعداد درخشان با درصد بیشترین و گروه سنی بالای ۳۰ سال دردانشجویان استعداد درخشان با ۷/۴ درصد کمترین تعداد دانشجویان را در این مطالعه به خود اختصاص داده اند.

دانشجویان استعداد درخشان مجرد با ۸۱/۸ درصد بیشترین و متأهل با ۱۸/۲ درصد کمترین و در دانشجویان غیر استعداد درخشان مجرد با ۷۶/۶ درصد و متأهل با ۲۳/۴ درصد کمترین را در این مطالعه به خود اختصاص داده اند. دردانشجویان استعداد درخشان تحصیلات مادر در سطح بیسواند، زیر دیپلم، دیپلم برابر و ۲۷/۳ درصد بیشترین و در سطح دکتری با صفر درصد کمترین و در دانشجویان غیر استعداد درخشان در سطح دیپلم با ۳۳/۳ درصد بیشترین و در سطح دکتری با صفر درصد کمترین سطح تحصیلات مادر را در این مطالعه به خود اختصاص داده اند.

یافته ها نشان میدهد دردانشجویان استعداد درخشان تحصیلات پدر در سطح دیپلم با ۳۳/۳ درصد بیشترین و در سطح دکتری با ۳ درصد کمترین و در دانشجویان غیر استعداد درخشان در سطح دکتری با ۳۹ درصد بیشترین و در سطح دکتری با ۲/۶ درصد کمترین سطح تحصیلات پدر را در این مطالعه به خود اختصاص داده اند. همچنین دردانشجویان استعداد درخشان قومیت فارس با ۸۱/۸ درصد بیشترین و ترکمن با ۱۸/۲ درصد کمترین و در دانشجویان غیر استعداد درخشان قومیت فارس با ۷۱/۸ درصد بیشترین و ترک با

کلیه اطلاعات پرسشنامه ها وارد نرم افزار SPSS16 گردید، ابتدا داده ها استاندارد واعتبار نتایج ارزیابی گردید، سپس برای توصیف داده ها از جداول ونمودار وجهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون Kolmogorov-Smirnov برای نرمال بودن داده ها و از آزمون Levene برای هم واریانسی (درزیر گروه ها) واز آزمون t test برای مقایسه دو گروه استفاده گردید.

آنالیز واریانس یک طرفه ANOVA برای زیر گروه ها به شرط هم واریانس بودن و از آزمون ناپارامتری Kruskal-Wallis برای زیر گروه های ناهم واریانس استفاده گردید.

ملاحظات اخلاقی

اصل محترمانگی و جلوگیری از افشای اطلاعات شخصی پاسخگویان و عدم استفاده موردي از نتایج پاسخها در مطالعه رعایت گردید.

یافته ها

در این پژوهش پس از پیگیری های متعدد برای اخذ پرسشنامه های تکمیل شده، از مجموع ۱۵۲ پرسشنامه توزیع شده ۱۳۱ پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفت. از لیست ۵۶ نفری دانشجویان استعداد درخشان در زمان پرسشگری ۱۵ نفر فارغ التحصیل واز ۴۱ نفر ۴ نفر به پرسشنامه پاسخ ندادند، ۳ نفر در شاخص ناهمسانی و ۱ نفر در موارد حذف، از مطالعه خارج گردیدند. از پرسشنامه های توزیع شده در بین دانشجویان غیر استعداد درخشان، ۱۷ نفر پاسخ ندادند و ۹ نفر در شاخص ناهمسانی و ۷ نفر جزء موارد حذف قرار گرفتند و از مطالعه خارج گردیدند.

در این بررسی یافته های به دست آمده به شرح زیر است :

یافته های به دست آمده در این مطالعه بیانگر آن است که بین هوش هیجانی کلی دانشجویان استعداد درخشان و غیر استعداد درخشان تفاوت معنی دار وجود ندارد. $P=0.085$.

بین دانشجویان استعداد درخشان و غیر استعداد درخشان درمولفه های خودآگاهی، جرات مندی، حرمت نفس،

آوری‌های نوین با ۱/۳ درصد کمترین را در این مطالعه به خود اختصاص داده‌اند. یافته‌ها نشان دهنده تفاوت معنی داری در هوش هیجانی کلی با تحصیلات پدر ($P=0/046$) و رشته تحصیلی در دانشجویان استعداد درخشنان ($P=0/039$) و تحصیلات پدر ($P=0/04$) و مادر ($P=0/034$) در دانشجویان غیر استعداد درخشنان بودند.

۱/۳ درصد کمترین را در این مطالعه به خود اختصاص داده‌اند. در جمعیت مورد مطالعه دانشجویان استعداد درخشنان در رشته‌های پزشکی و پرستاری با ۱۸/۲۱ درصد بیشترین و در رشته‌های پروتز دندان، بهداشت محیط و فن آوری‌های نوین با ۳ درصد کمترین و دانشجویان غیر استعداد درخشنان در رشته‌ی پزشکی با ۲۵/۳ درصد بیشترین و رشته فن

جدول ۴-۱: مقایسه‌ی میانگین هوش هیجانی کلی و حیطه‌های آن در دو گروه استعداد درخشنان و غیر استعداد درخشنان

Sig. (2-tailed)	t	Std. Deviation	Mean	N	هوش هیجانی و حیطه‌های آن به تفکیک دانشجویان استعداد درخشنان و غیر استعداد درخشنان
		۱/۷۳۸	۱۰۳/۸	۳۳	استعداد درخشنان
۰/۰۸۵	۱/۷۳۸	۱/۱۳۶	۹۸/۴	۷۸	غیر استعداد درخشنان
۰/۲۵۸	۱/۱۳۶	۱/۴۶۴	۹۹/۸	۳۳	استعداد درخشنان
۰/۱۴۶	۱/۴۶۴	۱/۵۸۷	۹۴/۰	۷۸	غیر استعداد درخشنان
۰/۱۱۵	۱/۵۸۷	۲/۹۶۶	۱۰۲/۹	۳۳	استعداد درخشنان
*۰/۰۰۴	۲/۹۶۶	۰/۱۷۷	۹۷/۷	۷۸	غیر استعداد درخشنان
۰/۸۵۹	۰/۱۷۷	۰/۰۴۳	۱۰۳/۳	۳۳	استعداد درخشنان
۰/۹۶۶	۰/۰۴۳	۰/۹۳۸-	۹۷/۶	۷۸	غیر استعداد درخشنان
		۱/۱۶۶	۱۰۷/۰	۳۳	استعداد درخشنان
		۱/۴۴۴	۹۱/۰	۷۸	غیر استعداد درخشنان
۰/۲۴۶	۰/۱۷۷	۱/۷۳۲	۹۹/۱	۳۳	استعداد درخشنان
۰/۱۰۲	۱/۱۶۶	۰/۰۵۴	۹۸/۴	۷۸	غیر استعداد درخشنان
۰/۰۸۶	۱/۷۳۲	۱/۰۶۹	۹۶/۶	۳۳	استعداد درخشنان
		۰/۱۹۷-	۹۷/۴	۷۸	غیر استعداد درخشنان
۰/۳۵	-۰/۹۳۸	۰/۱۶۲	۹۷/۰	۷۸	غیر استعداد درخشنان
۰/۱۰۲	۱/۴۴۴	۱۲/۰	۱۰۱/۵	۳۳	استعداد درخشنان
		۲۷/۸	۹۵/۶	۷۸	غیر استعداد درخشنان
		۲۶/۸	۹۳/۶	۷۸	غیر استعداد درخشنان
		۲۷/۴	۹۴/۲	۷۸	غیر استعداد درخشنان

		۲۳/۱	۹۷/۱	۳۳	استعداد درخشنان	انعطاف پذیری
۰/۹۵۷	۰/۰۵۴	۲۲/۱	۹۶/۸	۷۸	غیراستعداد درخشنان	
		۲۳/۳	۹۸/۸	۳۳	استعداد درخشنان	تحمل استرس
۰/۲۸۸	۱/۰۶۹	۲۸/۹	۹۲/۸	۷۸	غیراستعداد درخشنان	
		۲۶/۴	۹۵/۶	۳۳	استعداد درخشنان	کنترل تکانه
۰/۸۴۴	-۰/۱۹۷	۲۱/۱	۹۶/۵	۷۸	غیراستعداد درخشنان	
		۱۳/۹	۱۰۳/۵	۳۳	استعداد درخشنان	شادکامی
۰/۰۹	۱/۷۰۹	۱۹/۸	۹۷/۰	۷۸	غیراستعداد درخشنان	
		۳۲/۹	۹۸/۴	۳۳	استعداد درخشنان	خوش بینی
۰/۸۷۲	۰/۱۶۲	۱۵/۱	۹۷/۶	۷۸	غیراستعداد درخشنان	

اجتماعی، حل مساله، واقعیت آزمایی، انعطاف پذیری، تحمل استرس، کنترل تکانه، شادکامی، خوش بینی نیز تفاوت معنی دار مشاهده نشد و در مولفه خود شکوفایی تفاوت معنی دار بین دانشجویان استعداد درخشنان و غیر استعداد درخشنان دیده شد.

بین هوش هیجانی کلی دانشجویان استعداد درخشنان و غیراستعداد درخشنان تفاوت معنی دار دیده نشد. بین دانشجویان استعداد درخشنان و غیر استعداد درخشنان درمولفه‌های خودآگاهی، جراتمندی، حرمت نفس، استقلال، همدلی، روابط بین فردی، مسؤولیت پذیری دیده شد.

جدول ۴-۳: خصوصیات جمعیت شناختی و تحصیلی دانشجویان استعداد درخشنان و غیر استعداد درخشنان

متغیر	دانشجویان استعداد درخشنان		دانشجویان غیر استعداد درخشنان		
	سطح احتمال معنی داری (Sig)	تعداد(درصد)	سطح احتمال معنی داری (Sig)	تعداد(درصد)	
		تعداد(درصد)		تعداد(درصد)	
سن	۰/۵۰۱	(۷۶/۶)۵۶	۰/۲۹۲	(۸۱/۵)۲۲	<۲۵
		(۲۳/۴)۴		(۱۱/۱)۳	۲۵-۳۰
		-		(۷/۴)۲	>۳۰
جنس	۰/۶۲۵	(۷۶/۶)۵۹	۰/۹۹۵	(۸۱/۸)۲۷	دختر
		(۲۳/۴)۱۸		(۱۸/۲)۶	پسر
		-		-	
تاهل	۰/۷۸۹	(۸۴/۶)۶۶	۰/۹۲۶	(۸۱/۸)۲۷	مجرد
		(۱۵/۴)۱۲		(۱۸/۲)۶	متاهل
		-		-	سایر
تحصیلات مادر	*۰/۰۳۴	(۱۱/۵)۹	۰/۴۷۲	(۲۷/۳)۹	بیسوساد
		(۳۲/۱)۲۵		(۲۷/۳)۹	زیردیپلم
		(۳۳/۳)۲۶		(۲۷/۳)۹	دیپلم
		(۱۹/۲)۱۵		(۱۵/۲)۵	کارشناس
		(۳/۸)۳		(۳)۱	کارشناس ارشد

				دکتری	
**۰/۰۴	(۵/۲)(۴)	**۰/۰۴۶	(۹/۱)(۳)	بیسوساد	تحصیلات پدر
	(۱۴/۳)(۱۱)		(۲۷/۳)(۹)	زیردپلم	
	(۳۹)(۳۰)		(۳۳/۳)(۱۱)	دپلم	
	(۲۷/۳)(۲۱)		(۲۷/۳)(۹)	کارشناس	
	(۱۱/۷)(۹)		-	کارشناس ارشد	
	(۲/۶)(۲)		(۳)(۱)	دکتری	
۰/۴۷۸	(۷۱/۸)(۵۶)	۰/۴۰۲	(۸۱/۸)(۲۷)	فارس	قومیت
	(۱۵/۴)(۱۲)		(۱۸/۲)(۶)	ترکمن	
	(۱/۳)(۱)		-	بلوچ	
	(۷/۷)(۶)		-	ترک	
	(۳/۸)(۳)		-	سایر	
۰/۴۳۴	(۳۲/۳)(۴۸)	۰/۱۲۴	(۶۹/۷)(۲۳)	کارشناس	قطعه تحصیلی
	(۱/۳)(۱)		(۳)(۱)	کارشناس ارشد	
	(۳۶/۴)(۲۸)		(۲۷/۳)(۹)	پزشکی	
	-		-	PHD	
۰/۵۷۸	(۴۵/۳)(۱۹)	**۰/۰۳۹	(۱۸/۲)(۶)	پزشکی	رشته تحصیلی
	(۱۲)(۹)		(۹/۱)(۳)	دنдан پزشکی	
	(۳)(۱)		(۳)(۱)	پروتز دندان	
	(۵/۳)(۴)		(۱۲/۱)(۴)	علوم آزمایشگاه	
	(۱۰/۷)(۸)		(۹/۱)(۳)	هوشبری	
	(۵/۳)(۴)		(۶/۱)(۲)	اتاق عمل	
	(۱۶)(۱۲)		(۱۲/۱)(۴)	بهداشت عمومی	
	(۲/۷)(۲)		(۳)(۱)	بهداشت محیط	
	(۱/۳)(۱)		(۳)(۱)	فناوریهای نوین	
	(۱۶)(۱۲)		(۱۸/۲)(۶)	پرستاری	
	(۴)(۳)		(۶/۱)(۲)	مامانی	

باقي متغيرها با استفاده از آزمون ANOVA مورد سنجش قرار گرفتند.

در تحصیلات پدر و رشته تحصیلی بر هوش هیجانی دانشجویان استعداد درخشنان و در تحصیلات پدر و تحصیلات مادربر هوش هیجانی دانشجویان غیراستعداد درخشنان تفاوت معنی دار دیده شد.

از آزمون T TEST برای اثر جنس و سن بر هوش هیجانی دانشجویان استعداد درخشنان و غیر استعداد درخشنان استفاده شد.

از آزمون ناپارامتری Kruskal Wallis برای اثر تحصیلات مادر بر هوش هیجانی دانشجویان غیر استعداد درخشنان استفاده شد.

الى ۲۵ سال بودند).

در مطالعه‌ی حاضر تفاوت معنی داری بین جنس با هوش هیجانی دانشجویان استعداد درخشناد و غیر استعداد درخشناد مشاهده نشد، بررسی خلیل ارجمندی (۱۳۸۳) (۲۳) نیز چنین یافته‌ای را نشان داد. بررسی دهشیری (۱۳۸۲) (۲۴) در بین دانشجویان دانشگاه‌های تهران و مطالعه حکیم جوادی (۱۳۸۴) (۲۵)، اسدی (۱۳۸۴) (۲۶) و لی پاچ‌لیس (۱۹۹۷) (۲۷) نیز تفاوت جنسیتی را نشان ندادند.

منصوری (۱۳۸۰) (۲۸) با بررسی دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه‌های تهران نشان داد: بین هوش هیجانی کلی در دختران و پسران تفاوت معنی دار وجود دارد. این عدم همسویی و تفاوت یافته‌ها می‌تواند ناشی از تفاوت بین ویژگی‌های افراد دو جامعه (دانشگاه علوم پزشکی با سایر دانشگاه‌ها) باشد.

یافته‌ها نشان دهنده تفاوت معنی داری در هوش هیجانی کلی با تحصیلات پدر ($P=0/046$) و رشته تحصیلی در دانشجویان استعداد درخشناد ($P=0/039$) و تحصیلات پدر ($P=0/04$) و مادر ($P=0/034$) در دانشجویان غیر استعداد درخشناد بودندکه این یافته‌ها با بررسی بیرامی و همکاران (۱۳۸۸) (۲۱) در خصوص پیش‌بینی هوش هیجانی دانشجویان بر اساس متغیرهای دموگرافیک که رشته تحصیلی، ارتباط معنی داری با هوش هیجانی داشت همسو می‌باشند.

نتیجه گیری

نتایج نشان داد بین هوش هیجانی دانشجویان استعداد درخشناد و غیر استعداد درخشناد تفاوت معنی دار وجود ندارد و استعداد درخشناد بودن دانشجویان نشان دهنده بالاتر بودن هوش هیجانی آنان نسبت به دانشجویان غیر استعداد درخشناد نبوده و در این مطالعه تنها در مولفه خود شکوفایی تفاوت معنی دار بین دانشجویان استعداد درخشناد و غیر استعداد درخشناد دیده شد که به نظر می‌رسد مولفه خود

بحث

یافته‌ها و نتایج به دست آمده در این مطالعه بیانگر آن است که بین هوش هیجانی کلی دانشجویان استعداد درخشناد و غیر استعداد درخشناد تفاوت معنی دار وجود ندارد، بنابراین فرضیه تحقیق تایید می‌شود که با بررسی که هایده آذر (۱۳۸۶) (۱۹) در خصوص مقایسه‌ی هوش هیجانی دانش آموزان تیزهوش و عادی انجام داد و تفاوت معنی داری بین هوش هیجانی دانش آموزان تیز هوش و عادی مشاهده نشد، همسو می‌باشد.

در این مطالعه در مولفه خود شکوفایی تفاوت معنی دار بین دانشجویان استعداد درخشناد و غیر استعداد درخشناد دیده شد.

نتایج بررسی یوسفی (۱۳۸۸) (۲۰) نشان می‌دهد از بین اجزای هوش هیجانی، مولفه خود شکوفایی بیش از بقیه مولفه‌ها با هوش هیجانی ارتباط دارد. به نظر می‌رسد این مولفه سهم بهسزایی در موفقیت تحصیلی دانشجویان استعداد درخشناد داشته باشد.

یافته به دست آمده در این تحقیق تفاوت معنی داری بین سن، جنس، قومیت، تأهل، مقطع تحصیلی با هوش هیجانی کلی دانشجویان استعداد درخشناد و غیر استعداد درخشناد وجود نداشت.

نتایج بررسی بیرامی و همکاران (۱۳۸۸) (۲۱) در پیش‌بینی هوش هیجانی دانشجویان بر اساس متغیرهای دموگرافیک نشان داد که سن، با هوش هیجانی رابطه‌ی معنی دار دارد و در بررسی‌های با ران (۲۰۰۰) (۲۲)، گروه سنی بالا از میزان هوش هیجانی بالاتر نسبت به گروه سنی پایین تر برخوردارند.

در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که هوش هیجانی با بالا رفتن سن و افزایش تجربه، گسترش و افزایش می‌یابد که با یافته این مطالعه منطبق نمی‌باشد. یکی از دلایل آن می‌تواند بازه سنی افراد در این مطالعه باشد (حدود ۸۱ درصد در بازه

دانشگاه از جایگاه ویژه ای در پرورش هوش هیجانی به عنوان مؤلفه تاثیر گذار در روند تکامل جنبه های تحصیلی و اجتماعی دانشجویان برخوردار است. بنابراین ضرورت دارد که در برنامه های رسمی و غیر رسمی دانشگاه جایگاه ویژه ای برای پرورش مهارت های هیجانی دانشجویان در نظر گرفته شود.

تقدیر و تشکر

این مقاله حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد رشته اموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران با شماره ۱۶۸ و تاریخ ۱۳۹۳/۹/۱۲ و همچنین طرح تحقیقاتی مصوب مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی و معاونت تحقیقاتی و فناوری دانشگاه علوم پزشکی گلستان با کد طرح ۹۳۰۵۲۸۰۹۴ تصویب ۱۳۹۳/۵/۲۸ می باشد.

شکوفایی سهم بهسزایی در موفقیت تحصیلی دانشجویان استعداد درخشناد داشته باشد. با توجه به این تحقیق که به قیاس هوش هیجانی دانشجویان استعداد درخشناد و غیر استعداد درخشناد می پردازد و تا کنون در کشورگزارشی در این خصوص ارایه نشده و نتایج مطالعه حاضر، اولین گزارش در سطح کشور می باشد، امید است نتایج مطالعه بتواند باز خورد مطلوب و مناسبی به مدیران و سیاستگذاران در امر آموزش بدهد تا آنان آگاهانه تر در این حیطه خاص، گام بردارند.

با توجه به اهمیت هوش هیجانی در معیارها و مؤلفه های شناسایی دانشجویان استعداد درخشناد فقط به معیارهای هوش شناختی اکتفا نگردد و معیارهای مرتبط به هوش هیجانی که بیش از ۸۰ درصد از موفقیت فرد در جامعه را شامل می شود درنظر گرفته شود.

References

- 1- Bar-on R. The Bar-On model of emotional-social intelligence (ESI). *Psicothema* 2006; 18, supl., 13-25.
- 2- Mayer JD, Salovey P. Emotional Development and Emotional Intelligence. Chapter 1: What is emotional intelligence?. New York, Basic Books; 1997:3-30
- 3- Jalali SA. Moral intelligence. The journal of pedagogy research center. *Education ministry*, 2002; 18, 1- 2, pp. 89- 103. [Persian]
- 4- Saarni C. Issues of cultural meaning fullness in emotional development. *Developmental psychology*. 1998; 34:647-82
- 5- Mayer JD, Cobb CD. Educational policy on emotional intelligence: Does it make sense?. *Educational psychology Review*. 2000; 12: 163-
- 6- Sanchez Ruiz M J, Mavroveli S, Poullis J.. Trait emotional intelligence and its links to university performance. *An examination Personality and Individual Differences*. 2013;5(54): 658-62
- 7- Jafari M, Ahmadzade F. Investigate the association between the components of emotional intelligence and academic achievement in students: *Razi Journal of Medical Sciences*. 2014;21:85-93
- 8- VanTassel-Baska J. The on-going dilemma of effective identification practices in gifted education. Originally published in *The Communicator*, 2000: (3). Retrieved from: http://education.wm.edu/centers/cfge/_documents/resources/articles/ongoingdilemma.pdf (Access

- date: Jan 2016)
- 9- Codd M. Why do we need to define giftedness? Rhode Island Advocates for Gifted Education. Available from:<http://www.riage.org/articles/why-do-we-need-to-define-giftedness> (Access Date: Jan 2016).
- 10- Csikszentmihalyi M. Creativity: Flow and the psychology of discovery and invention. NY: *Harper Collins*. 1996.
- 11- Marland S P. Education of the Gifted and Talented. Report to the Congress of the United States by the U.S. Commissioner of Education. Washington, DC: U.S. Government Printing Office, 1972.
- 12- Golman D. Emotional intelligence. New York: Bantam Books; 1995
- 13- Robert VH. The role of emotional intelligence in the academic achievement of first year college students. [Dissertation], A & M university. 2003.
- 14- Woitaszewski SA, Aalsma MC. The contribution of emotional intelligence to social and academic success of gifted adolescence as measured by the multifactor emotional intelligence scale. *Roper Review*. 2004, 27: 30-45.
- 15- Shoja Haydari M. Relationship between emotional intelligence and its components with the motivational strategies for learning and academic performance of students at the University of Isfahan, [Dissertation] Isfahan University. 2009. [Persian].
- 16- Zhyraldyn AR, Dibajnia P, Gheidar Z. Evaluation of emotional intelligence among students of 4th grade in different medical majors in Shahid Beheshti University of Medical Sciences. *Pajoohandeh Journal*. 2010; 15 (5): 204-207 [Persian].
- 17- Rostami N. Examine the relationship between the religious and emotional intelligence in students of Tehran during the academic year 2005-2004. *Educational Innovation*. 2004; 3 (10): 116-128.
- 18- Dehshir Gh. Relationship between emotional intelligence, academic achievement. *News and Business Research*, 2006; 18: 97-106.
- 19- Khalilazar H. Comparison emotional intelligence between normal and gifted students and it's relationship with academic achievement. *Research in Curriculum Planning*. 2007; 1 (14): 107-124
- 20- Yousefi H. Emotional intelligence: Knowledge of individual and social success, Tehran. Ghatreh publishing 2009. [Persian].
- 21- Bayrami M. Forecast emotional intelligence based on demographic variables, *Journal of Thought and Behavior*. 2009; 14: 57-64
- 22- Boyatzis R, Goleman D, Rhee K. Clustering competence in emotional intelligence: insights from the emotional competence inventory (ECI). In R. Bar-On & J.D.A. Parker (eds.): *Handbook of emotional intelligence*. 2000: San Francisco: Jossey-Bass.
- 23- Khalil Arjmand F. Comparing the emotional intelligence, social skills and academic achievement in gifted and normal students. Thesis. 2004. Central library and document center - Tank 6 (Record: 29535 Recovery: 39P) - faculty library

- Psychology and Educational Sciences (record: 1088 AS Recovery: 1088 AS) [Persian]
- 24- Dehshir Gh. Standardization of emotional quotient inventory-one (EQ-I) among university students in Tehran and its factor structure. [Master's thesis]. Allameh Tabatabai University;2003.
- 25- Hakim Javadi M. "Comparison of emotional intelligence, social skills (in terms of age) and academic achievement of students in bright and normal", doctoral dissertation Psychology, Tehran University;2004.
- 26- Asadi B. Relationship between emotional intelligence, intelligence conventional and social health of college students Kamyaran city, [MS Thesis] ,Tehran University;2005
- 27- Lepfge- Less P. Exploring patterns of achievement and intellectual development among academically successful woman fram disadvantaged backgrounds. *Journal of college student Development*.1997; 38(5): 468-78.
- 28- Mansouri B. Translation and standardization sybrya shrink test in state University. [Master's thesis], Allameh Tabatabai University, Tehran; 2001. [Persian]

Comparing Emotional Intelligence in Bright Students and Normal Students in Golestan University of Medical Sciences in 2013-2014

Safar Nejad Z¹, Jouybari L², Fata L³, Sanagoo A⁴, Vakili MA

¹ Iran University of Medical Sciences, Tehran Iran.

² Education Development Center, Goletsan University of Medical Sciences, Gorgan Iran

³ Iran University of Medical Sciences and Health Services, Tehran, Iran.

⁴ Nursing Research Center, Goletsan University of Medical Sciences, Gorgan Iran

⁵ Dept. of Health and Social Medicine, School of Medicine, Goletsan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran

Corresponding Author: Education Development Center, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan , Iran

Email: jouybari@goums.ac.ir

Received: 13 Mar 2015 **Accepted:** 18 Oct 2015

Background and Objective: Emotional Intelligence provides a new perspective to anticipate effective factors on people's success in a society. Cognitive Intelligence, in its best context, is the cause of 20 percent of people's success in their life. 80 percent of success depends on other factors like Emotional Intelligence. In our educational system there is more emphasis on cognitive intelligence than emotional intelligence. Therefore, as EQ is of paramount importance in people's future, this study investigated a comparison between talented and normal students regarding Emotional Intelligence.

Materials and Methods: This sectional descriptive study had an analytical approach between two groups and was conducted in 1392 on students of Golestan University of Medical Sciences. 152 students, including 41 talented and 111 normal students participated in this study. Instrument of collecting data included a questionnaire with 133 Questions about Emotional Intelligence with N-bar normalization and demographic and educational specification. Analysis of data was performed by ANOVA, T-test and Kruskal Wallis.

Results: Findings showed that an average EQ of talented students was 77.103 and that of normal ones was 41.98. Comparison test and T-test showed that there was no significant difference in EQ of students between the two groups ($P= 0.0085$). In self-actualization component, there was a meaningful significance between talented and normal students ($P=0.004$). As a whole, it was worth to note that there was a meaningful difference regarding EQ among talented students with educated fathers ($P=0.046$). It was also shown that there was a meaningful difference regarding EQ among normal students with educated fathers ($P=0.04$).

Conclusion: Results showed that there was no significant difference regarding EQ between talented and normal students. So it can be said that being talented could not be the only factor to have higher abilities. It is proposed that in measuring talented students' abilities, not only cognitive intelligence but also EQ which causes more than 80 percent of peoples' success in a society should be considered.

Keywords: *Emotional intelligence, Talent , Students, Cognition*